

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку

«Про затвердження Правил застосування політики добросовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що надаються за домашніми роздрібними цінами, з метою запобігання зловживанню або аномальному споживанню роздрібних регульованих послуг роумінгу користувачами роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС, та встановлення додаткових доплат за споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що перевищує будь-які обмеження відповідно до будь-якої політики добросовісного користування»

Визначення проблеми

20 червня 2024 року набрав чинності Закон України від 22 травня 2024 року № 3727-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм законодавства Європейського Союзу з питань роумінгу», яким передбачено виконання заходів, пов'язаних з реалізацією стратегії інтеграції України до Європейського Союзу, зокрема поступової інтеграції до Єдиного цифрового ринку ЄС, а саме – отримання Україною режиму внутрішнього ринку з ЄС в частині послуг роумінгу шляхом приєднання до єдиної роумінгової зони Європейського Союзу «Роумінг як вдома» («Roam-Like-At-Home»/RLAH), зокрема, вносить відповідні зміни до Закону України «Про електронні комунікації» (далі - Закон про ЕК) та Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» (далі - Закон про НКЕК).

Згідно з абзацами дев'ятим - дванадцятим підпункту 8 пункту 1 розділу I Закону України від 22 травня 2024 року № 3727-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм законодавства Європейського Союзу з питань роумінгу» (далі - частина п'ята статті 104-1 Закону про ЕК) постачальники послуг роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС згідно з правилами, встановленими регуляторним органом, можуть застосовувати політику добросовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що надаються за домашніми роздрібними цінами, з метою запобігання зловживанню або аномальному споживанню роздрібних регульованих послуг роумінгу користувачами роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС, зокрема споживанню таких послуг користувачами роумінгу в країні, відмінній від країни їхнього домашнього постачальника послуг, крім споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу під час періодичних подорожей.

Відповідно до абзацу п'ятнадцятого підпункту 2 пункту 2 розділу I Закону України від 22 травня 2024 року № 3727-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм законодавства Європейського Союзу з питань роумінгу» (далі - підпункт «ж» пункту 10-1 частини четвертої статті 4 Закону про НКЕК) розроблення та затвердження правил застосування політики

добросовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що надаються за домашніми роздрібними цінами, з метою запобігання зловживанню або аномальному споживанню роздрібних регульованих послуг роумінгу користувачами роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС, та встановлення додаткових доплат за споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що перевищує будь-які обмеження відповідно до будь-якої політики добросовісного користування (далі - Правила), належать до повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку (далі - НКЕК, Регулятор).

Тобто з 20.06.2024 відбулися суттєві зміни у законодавстві, які стосуються державного управління та регулювання відносин, пов'язаних з роумінгом у спільній роумінговій зоні України та Європейського Союзу, відповідно до положень законодавства Європейського Союзу, що регулює роумінг, та під час надання послуг роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС користувачам роумінгу, зокрема, виникла потреба у розробці нормативно-правового акта, який забезпечить виконання вимог Закону про ЕК та Закону про НКЕК в частині застосування політики добросовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що надаються за домашніми роздрібними цінами користувачам роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС.

Відповідно, з метою виконання заходів, пов'язаних з реалізацією стратегії інтеграції України до Європейського Союзу, зокрема, поступової інтеграції до Єдиного цифрового ринку ЄС, а саме – отримання Україною режиму внутрішнього ринку з ЄС в частині послуг роумінгу шляхом приєднання до єдиної роумінгової зони Європейського Союзу «Роумінг як вдома» («Roam-Like-At-Home»/RLAH), Правила повинні розроблятися згідно з Законом про НКЕК, Законом про ЕК та з урахуванням умов, визначених у Доповненні XVII-3 (Правила, що застосовуються до телекомунікаційних послуг) Додатку XVII «Нормативно-правове наближення» до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII, положень Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2018/1972 від 11 грудня 2018 року про запровадження Європейського кодексу електронних комунікацій, Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2022/612 від 6 квітня 2022 року про роумінг у мережах мобільного зв'язку загального користування в межах Європейського Союзу (переглянутий), Імплементативного Регламенту Комісії (ЄС) 2016/2286 від 15 грудня 2016 року, який встановлює детальні правила щодо застосування політики добросовісного користування та методології для оцінки стійкості усунення роздрібних доплат за роумінг та щодо заявки, яку має подати постачальник роумінгу для цілей такої оцінки, «Рекомендацій BEREC щодо Регламенту (ЄС) 2022/612 та Імплементативного Регламенту Комісії (ЄС) 2016/2286 (Рекомендації щодо роздрібногo роумінгу) (BoR (22) 174)».

Наразі відсутні правила, які б враховували вищезазначені норми чинного законодавства та забезпечували прозору процедуру застосування політики

добросовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що надаються за домашніми роздрібними цінами користувачам роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС.

Враховуючи зазначене, можна виділити такі основні групи (підгрупи), на які впливає проблема:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки потребує визначення та затвердження правил застосування політики добросовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що надаються за домашніми роздрібними цінами, з метою запобігання зловживанню або аномальному споживанню роздрібних регульованих послуг роумінгу користувачами роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС, у зв'язку з чим виникає потреба у прийнятті проекту акта. Чинні акти не врегульовують відносини, що спрямовані на подолання проблеми.

Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є встановлення чітких та прозорих правил застосування політики добросовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що надаються за домашніми роздрібними цінами, з метою запобігання зловживанню або аномальному споживанню роздрібних регульованих послуг роумінгу користувачами роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС, та встановлення додаткових доплат за споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що перевищує будь-які обмеження відповідно до будь-якої політики добросовісного користування, на виконання вимог частини п'ятої статті 104-1 Закону про ЕК та підпункту «ж» пункту 10-1 частини четвертої статті 4 Закону про НКЕК.

Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Визначення альтернативних способів:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Залишити чинне регулювання без змін. Альтернатива є непринятною, оскільки не сприяє вирішенню визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Призведе до невиконання норм Закону про ЕК, Закону про НКЕК та міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Тому від такої альтернативи слід відмовитись.
Альтернатива 2	Затвердити постанову НКЕК «Про затвердження Правил застосування політики добросовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що

	<p>надаються за домашніми роздрібними цінами, з метою запобігання зловживанню або аномальному споживанню роздрібних регульованих послуг роумінгу користувачами роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС, та встановлення додаткових доплат за споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що перевищує будь-які обмеження відповідно до будь-якої політики добросовісного користування».</p> <p>Альтернатива відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Це забезпечить досягнення поставлених цілей та дасть змогу НКЕК належним чином забезпечити реалізацію єдиної державної політики у сфері електронних комунікацій щодо встановлення чіткої та прозорої процедури застосування політики добросовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що надаються за домашніми роздрібними цінами користувачам роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС.</p> <p>Впровадження зазначеної альтернативи забезпечить в повному обсязі досягнення поставленої цілі.</p>
--	--

Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні.	Реалізація не потребує додаткових матеріальних та інших витрат із бюджету.
Альтернатива 2	Вигоди максимальні. Буде забезпечено реалізацію єдиної державної політики у сфері електронних комунікацій шляхом встановлення прозорих правил застосування політики добросовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що надаються за домашніми роздрібними цінами, з метою запобігання зловживанню або аномальному споживанню роздрібних регульованих послуг роумінгу користувачами роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС.	Реалізація не потребує додаткових матеріальних та інших витрат із бюджету. Витрати, пов'язані з виконанням працівниками НКЕК своїх повноважень, здійснюються в межах коштів, передбачених на її утримання*.

* Згідно з Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» на утримання НКЕК, передбачено 117 244,9 тис. грн (оплата праці).

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні.	Можливі витрати громадян у зв'язку з відсутністю чіткої та прозорої процедури застосування політики

		добрсовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що надаються за домашніми роздрібними цінами користувачам роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС.
Альтернатива 2	<p>Вигоди максимальні.</p> <p>Забезпечення захисту прав та інтересів споживачів (користувачів послуг роумінгу) та дотримання принципу прозорості під час замовлення та отримання регульованих послуг роумінгу у рамках спільної роумінгової зони (на території ЄС).</p> <p>Зростання довіри з боку громадян до держави в питанні застосування політики добросовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу</p>	Витрати, пов'язані із впровадженням наведеного проекту регуляторного акта у громадян, відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні.	Обов'язкові витрати суб'єктів господарювання відсутні.
Альтернатива 2	<p>Вигоди максимальні.</p> <p>Буде забезпечено реалізацію єдиної державної політики у сфері електронних комунікацій шляхом встановлення прозорих правил застосування політики добросовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що надаються за домашніми роздрібними цінами, з метою запобігання зловживанню або аномальному споживанню роздрібних регульованих послуг роумінгу користувачами роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС.</p> <p>Впровадження зазначеної альтернативи забезпечить в повному обсязі досягнення визначеної цілі державного регулювання.</p>	Обов'язкові витрати суб'єктів господарювання відсутні.

Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення визначених цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 - цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Альтернатива 1	1	Зазначений бал присвоєно з урахуванням того, що у разі неприйняття регуляторного акта проблема залишиться нерегульованою та ціль державного регулювання не буде досягнута.
Альтернатива 2	4	Зазначений бал присвоєно з урахуванням того, що прийняття регуляторного акта дозволить повною мірою досягти поставленої цілі та надасть можливість вирішити проблему.

За результатами оцінки кожного способу досягнення зазначених цілей та з огляду на наведені аргументи, найкращим для реалізації вважаємо Альтернативу 2.

Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Запровадження чітких та прозорих Правил.

Для розв'язання вищезазначеного питання НКЕК передбачається прийняття постанови «Про затвердження Правил застосування політики добросовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що надаються за домашніми роздрібними цінами, з метою запобігання зловживанню або аномальному споживанню роздрібних регульованих послуг роумінгу».

користувачами роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС, та встановлення додаткових доплат за споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що перевищує будь-які обмеження відповідно до будь-якої політики добросовісного користування», яким буде визначено:

вимоги щодо застосування політики добросовісного користування до споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу;

загальні принципи політики добросовісного користування;

основні критерії (індикатори), пов'язаних із ризиком зловживання чи аномального користування за рамками періодичних подорожей в межах спільної роумінгової зони України та Європейського Союзу;

головні аспекти прозорості та нагляду постачальниками послуг роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС за дотриманням користувачами регульованих послуг роумінгу правил добросовісного користування регульованих послуг роумінгу;

функції Регулятора під час моніторингу ефективності застосування політики добросовісного користування постачальниками послуг роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС до користувачів регульованих послуг роумінгу.

Реалізація положень регуляторного акта забезпечить вирішення визначених проблем, сприятиме захисту прав користувачів послуг роумінгу та дотримання принципу прозорості під час замовлення та отримання регульованих послуг роумінгу в рамках спільної роумінгової зони (на території ЄС).

Організаційні заходи для впровадження регуляторного акта:

інформування суб'єктів господарювання (громадськості) щодо основних положень проекту регуляторного акта шляхом його оприлюднення на офіційному вебсайті НКЕК за адресою: <http://www.nkrzi.gov.ua> у рубриці «Регуляторна діяльність», підрубриці «Регуляторні акти» з метою одержання зауважень та пропозицій від фізичних та юридичних осіб.

Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк чинності регуляторного акта – необмежений.

Оскільки регуляторний акт є актом, розробленим на виконання вимог Закону про ЕК та Закону про НКЕК, зміна положень актів чи втрата ними чинності можлива в разі внесення змін чи втрати чинності зазначених законів.

Регуляторний акт може втратити чинність у разі втрати чинності актів законодавства, відповідно до яких прийнято нормативно-правовий акт.

Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися за допомогою статистичних даних за такими показниками:

кількість користувачів регульованих послуг роумінгу;

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акта;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб щодо основних положень акта.

Очікувані результати прийняття регуляторного акта

Результатом прийняття регуляторного акта є досягнення поставлених цілей та реалізація єдиної державної політики у сфері електронних комунікацій. Впровадження зазначеної Альтернативи 2 забезпечить в повному обсязі досягнення поставленої мети.

Нормативно-правовий акт відповідає принципам державної регуляторної політики.

**Начальник Управління
аналізу ринків та звітності**

Леонід ОЛІЙНИК

Голова НКЕК

Олександр ЖИВОТОВСЬКИЙ